

**6. Daire 1998/1451 E. , 1999/5992 K.
"İçtihat Metni"**

T.C.
D A N I Ş T A Y
ALTINCI DAİRE
Esas No: 1998/1451
Karar No: 1999/5992

Davacı : TMMOB Şehir Plancıları Odası
Vekili : Av....

Davalılar : 1-Başbakanlık
2-Turizm Bakanlığı

İstemin Özeti : 11.1.1998 günlü, 23227 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 6.1.1998 günlü, 98/10496 sayılı Bakanlar Kurulu kararı eki listenin "yeni ilan edilen yerler" başlıklı grubun 11.sirasında yer alan "İstanbul Yalısı Turizm Merkezi" ilanına ilişkin işlemin uyumsuzluk konusu yerin İstanbul'un yüzlerce yıllık tarihi geçmişinin izlerini taşıyan bir bölge olduğu, yakın dönemlerde yoğun yapılaşma baskısı yaşamış olan bu gibi yerlerde turizm merkezi ilanı kararı ile oluşturulacak turistik ve ticari tesislerin yerleşik ve gündelik nüfusun artmasına ve kentsel sorunlara neden olacağı, üst ölçekli plan kararlarına dayanmayan işlemin şehir planlaması açısından olumsuz sonuçlar doğuracağı, bu yer için verilecek yapılaşma hakkıyla yakın çevrenin ve Boğaziçi silüetinin olumsuz yönde etkileneceği, bu nedenlerle işlemin hukuka aykırı olduğu iddiaları ile iptali istenilmektedir.

Başbakanlığın Savunmasının Özeti: Uyumsuzluk konusu yerin turizm merkezi ilan edilmesi için gerekli koşulları taşıdığı, kullanım türü değişikliği imar planı değişikliğini gerektirdiğinden ve imar planlarının da yargı kararı ile iptali mümkün olduğundan, yörede yapı ve nüfus yoğunluğunun artacağına ilişkin iddiaların bu davada incelenemeyeceği, işlemde şehircilik ve planlama ilkeleri ile kamu yararına aykırılık bulunmadığı öne sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Turizm Bakanlığının Savunmasının Özeti: Dava konusu işlemin mevzuata, şehircilik ve planlama ilkeleri ile kamu yararına uygun olduğu öne sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Tetkik Hakimi ...'nın Düşüncesi : Dava konusu işlemde mevzuata aykırılık görülmediğinden, davanın reddi gerektiği düşünülmektedir.

Savcı ...'nın Düşüncesi : Dava,11.1.1998 gün ve 23227 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan 6.1.1998 gün ve 98/10496 sayılı Bakanlar Kurulu kararı eki listenin "Yeni İlan Edilen Yerler" başlıklı grubun 11.sirasında yer alan "İstanbul Yalısı Turizm Merkezi" ilanına ilişkin işlemin iptali istemi ile açılmıştır.

2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanununun 4.maddesinde,turizm bölgeleri,turizm alanları ve turizm merkezlerinin tespitinde,ülkenin doğal tarihi,arkeolojik ve sosyo-kültürel turizm değerleri,kış,av ve su sporları ve sağlık turizmi ile mevcut diğer turizm potansiyelinin dikkate alınacağı öngörülmüştür.

Dava dosyasının incelenmesinden Danıştay Altıncı Dairesinin 15.4.1998 günlü kararı uyarınca yerinde yaptırılan keşif ve bilirkişi incelemesi sonucu düzenlenen bilirkişi incelemesi sonucu düzenlenen bilirkişi raporunda,sonuç olarak İstanbul Yalısı'nın Turizm Merkezi ilan edilmesi kararının kamu yararına ve şehircilik ve planlama ilkelerine uygun olduğu belirtilmektedir.

Bu durumda,dava konusu işlemde mevzuata aykırılık görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle davanın reddi gerekeceği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Altıncı Dairesince Tetkik Hakiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra işin gereği görüldü:

Dava, 11.1.1998 günlü, 23227 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 6.1.1998 günlü, 98/10496 sayılı Bakanlar Kurulu kararı eki listenin "yeni ilan edilen yerler" başlıklı grubun 11.sirasında yer alan "İstanbul Yalısı Turizm Merkezi" ilanına ilişkin işlemin, istemin özeti bölümünde belirtilen nedenlerle iptali istemiyle açılmıştır.

2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanununun 3.maddesinin (d) bendinde, turizm merkezlerinin turizm bölgeleri içinde veya dışında, yeri, mevki ve sınırları Bakanlığın önerisi, Bakanlar Kurulu kararı ile tespit ve ilan edilen, turizm yönünden önem taşıyan yerleri veya bölümlerini ifade edeceği kuralı; aynı Yasanın 4.maddesinde ise turizm bölgeleri, turizm alanları ve turizm merkezlerinin tespitinde, ülkenin doğal, tarihi, arkeolojik ve sosyo-kültürel turizm değerleri, kış, av ve su sporları ve sağlık turizmi ile mevcut diğer turizm potansiyelinin dikkate alınacağı hükmü yer almaktadır. Turizm alan,bölge ve merkezlerinin tespitinde izlenecek esas ve usuller ise "Turizm Bölgeleri, Turizm Alanları ve Turizm Merkezlerinin Belirlenmesi İçin Çalışma Gruplarının Oluşturulması, Görev ve Yetkileri ile Çalışma Şekline İlişkin Yönetmelik" ile düzenlenmiş bulunmaktadır.

Dava konusu Bakanlar Kurulu kararının "İstanbul Yalısı Turizm Merkezi" ilanına ilişkin kısmının, 2634 sayılı Turizm Teşvik Kanununun 3.ve 4. maddeleri ile 37.maddesinin (A) fıkrasına göre çıkartılan "Turizm Bölgeleri, Turizm Alanları ve Turizm Merkezlerinin Belirlenmesi İçin Çalışma Gruplarının Oluşturulması, Görev ve Yetkileri İle Çalışma Şekline İlişkin Yönetmelik" te öngörülen koşullara ve kamu yararına uygun bulunup bulunmadığının saptanması amacıyla Dairemizin 26.6.1998 günlü kararı uyarınca üye ... niyabetinde re'sen seçilen bilirkişiler Prof.Dr...., Doç.Dr. ..., Doç.Dr....'ın katılımı ile mahallinde yapılan keşif ve bilirkişi incelemesi sonucunda düzenlenen bilirkişi raporunda özetle; İstanbul, ..., ... Caddesi üzerinde İstanbul Boğazı kenarında yer alan ... Yalısının Osmanlı İmparatorluğu döneminde 15.yüzyılda inşa edilmiş en güzel yalı örneklerinden birisi olduğu, turizm merkezi olarak belirlenen ... ada, ...,, ... ve ... parsel sayılı taşınmazların yaklaşık 17500 m2 büyüklüğünde olduğu, bu alanın 7800 m2'lik kısmında değerli bir kültür merası olan yalı ve eklerinin bulunduğu, 40 odası ve 12 süit dairesiyle otel olarak kullanılmaya elverişli olan bu yalının 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanununun 3.maddesinde turizm merkezleri için yapılan "...turizm bakımından önem taşıyan yerler veya bölümleri" tanımına uygun olduğu, ayrıca, 2634 sayılı Kanunun 4.maddesinde tanımlandığı üzere tarihi ve sosyo-kültürel turizm değerleri taşıması nedeniyle turizm merkezi olarak belirlenmesinde mevzuata aykırılık görülmediği, yurt içi ve dışından çok sayıda kişinin yararlanabileceği turizm kullanımına ayrılmasının kamu yararına olduğu, eski eser olarak tescilli ve korunması gereken bu yapının çevresi ile ilgili yoğunluk arttırıcı bir plan kararı getirilmemiş olması karşısında işlemin şehircilik ve planlama ilkelerine de uygun olduğu belirtilmiş bulunmaktadır.

Bilirkişi raporu taraflara tebliğ edilmiş, Turizm Bakanlığı tarafından bu rapora itiraz edilmiş ise de, raporda yer alan açıklamalar karşısında itiraz yerinde görülmemiştir.

Dosyada bulunan bilgi ve belgelerin, bilirkişi raporundaki açıklamaların, 2634 sayılı Yasa ve ilgili Yönetmelik kuralları ile birlikte değerlendirilmesinden, dava konusu turizm merkezi ilanına ilişkin işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, davanın REDDİNE, yargılama giderlerinin davacı üzerinde bırakılmasına, keşif avansından kalan-liranın davacıya iadesine, 24.11.1999 gününde oybirliğiyle karar verildi.